

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Spokojna 22, 74-300 Myślibórz,

☎ 095 747 28 71, 095 747 28 72, fax 095 747 25

www.pup.powiatmysliborski.pl e-mail: szmy@praca.gov.pl

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE MYŚLIBORSKIM
W I PÓŁROCZU 2008r.
RAPORT OPISOWY
(część diagnostyczna)**

Myślibórz 2008

SPIS TREŚCI

I	Wstęp.....	4
II	Analiza bezrobocia i ofert pracy w powiecie myśliborskim według zawodów (grup zawodów)	6
III	Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	16
IV	Analiza rankingu zawodów nadwyżkowych deficytowych, nadwyżkowych i równoważnych – interpretacja wyników.....	18
V	Wnioski.....	20
	Załączniki.....	
	➤ T-II/P-1. Bezrobotni według zawodów w powiecie myśliborskim. Stan w I półroczu 2008r.,	
	➤ T-II/P-1a. Struktura bezrobotnych według grup zawodowych w powiecie myśliborskim. Stan w I półroczu 2008 r.,	
	➤ T-II/P-2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.,	
	➤ T-II/P-2a. Struktura napływu bezrobotnych według grup zawodowych, w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.,	
	➤ T-II/P-3. Oferty pracy według zawodów w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008 r.,	
	➤ T-II/P-3a. Struktura ofert pracy według grup zawodów w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.,	
	➤ T-II/P-4. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.,	
	➤ T-II/P-5. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008 r.,	
	➤ T-II/P-6. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.,	

- T-II/P-7. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008 r.,
- T-II/P-8. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.,
- T-II/P-9. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008 r.,
- T-II/P-9a. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.,
- T-II/P-10. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty,
- T-II/P-11. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008 r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty,

I WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pod względem metodologicznym jest zaawansowanym aktywnym sposobem przeciwdziałania bezrobociu poprzez systematyczne badania rynku pracy zarówno w zakresie zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych cechach zawodowych i kwalifikacjach, jak również analizę rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy osób bezrobotnych (ze szczególnym naciskiem na skrupulatne ewidencjonowanie ich predyspozycji i cech zawodowych) z uwzględnieniem kierunków kształcenia przyszłych pracowników.

Zatem punkty zderzenia popytu na pracę z podażą siły roboczej, wsparte przewidywanym zapotrzebowaniem w określonych zawodach służy przewidywaniu tego popytu z kilkuletnim wyprzedzeniem. Umożliwia to automatyczne opiniowanie oraz ewentualne modyfikacje w zakresie szkolnictwa (programów nauczania w szkołach) celem dostosowania kierunków kształcenia do wyzwań, jakie stawia przed abiturientami i absolwentami ewoluujący w coraz szybszym tempie rynek pracy. To z kolei da możliwość niejako programowania poszczególnych grup zawodowych w przyszłości w taki sposób, by w krótkim czasie znalazły zatrudnienie, a podmioty zatrudniające miały zaspokojone potrzeby kadrowe w sposób coraz to bardziej pełny.

Dokonując niniejszego rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.r. wykorzystano dane zgromadzonych w PUP w Myśliborzu dotyczących osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności (Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania Dz.U.Nr. 265 z 16.12.2004r.). Analizę (w części diagnostycznej) przeprowadzono na podstawie danych ze sprawozdania MpiPS – 01 (załączniki 2 ,3) zestawionych w tablicach załączonych do niniejszego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

W w/w tablicach brano pod uwagę następujące wskaźniki:

- $W_{n,l}^k$ – wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k
- $W_{s,l}^k$ – wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k

Ponadto za źródło informacji przyjęto półroczne i roczne raporty powiatowe „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych za lata 2005, 2006 oraz 2007*”.

II ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY W POWIECIE WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Warto na wstępie przeanalizować strukturę poszczególnych grup bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Myśliborzu wg stanu I półroczu 2008r. Poniższa tabela daje tego ilościowy i procentowy obraz:

Tabela 1. Struktura bezrobocia w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.

Grupa bezrobotnych	Liczba bezrobotnych	Odsetek w stosunku do ogółu bezrobotnych
Kobiety	1909	62,32%
Absolwenci (ogółem)	74	2,42%
Kobiety - absolwentki	54	1,76%
Osoby długotrwale bezrobotne	882	28,80%
Kobiety długotrwale bezrobotne	605	19,75%
Ogółem	3063	100%

**źródło: Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych 2005-2008*

Powyższa tabela odzwierciedla stan, w którym kobiety zarejestrowane w PUP w Myśliborzu zarówno w stosunku do ogółu, jak i poszczególnych podgrup bezrobotnych stanowią zawsze zdecydowaną większość. I pomimo wahań tych zmiennych i bardzo zauważalnej tendencji, że kobiety – zarówno te będące na rynku pracy już od jakiegoś czasu, jak i na rynek wkraczające – zwiększyły swoją aktywność w poszukiwaniu pracy, mają większą motywację i determinację w utrzymaniu jej, to jednak dalej stanowią większość w stosunku do grupy. Przedstawiono zatem dwie kategorie bezrobotnych będących w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Dane procentowe i ilościowe wykazują, iż wszelkie działania dotyczące obejmowania tych kobiet formami aktywnymi i standardowymi działaniami pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego nie rozwiązują głównych problemów bezrobocia. Absolwenci szkół częstokroć mają długotrwały problem ze znalezieniem stałej pracy. Zaś kobiety długotrwale bezrobotne mają ogromne problemy z powrotem na rynek

pracy, ponieważ nie spełniają oczekiwań pracodawców (nie mają wykształcenia, doświadczenia zawodowego lub innych kwalifikacji), Są mało mobilne, mało dyspozycyjne albo ich sytuacja rodzinna uniemożliwia im znalezienie odpowiedniej dla siebie pracy. Te niepokojące wielkości przekładają się na wskaźnik deficytu i nadwyżki zawodów oraz problemy z realizacją bieżących ofert. Tym bardziej przeraża fakt, iż pomimo, że wielkość bezrobocia spada w ogóle to odsetek kobiet zmniejsza się nieznacznie, natomiast odsetek osób (w tym kobiet długotrwale bezrobotnych) nawet nieznacznie w ostatnim półroczu zwiększył się w stosunku do ogółu bezrobotnych.

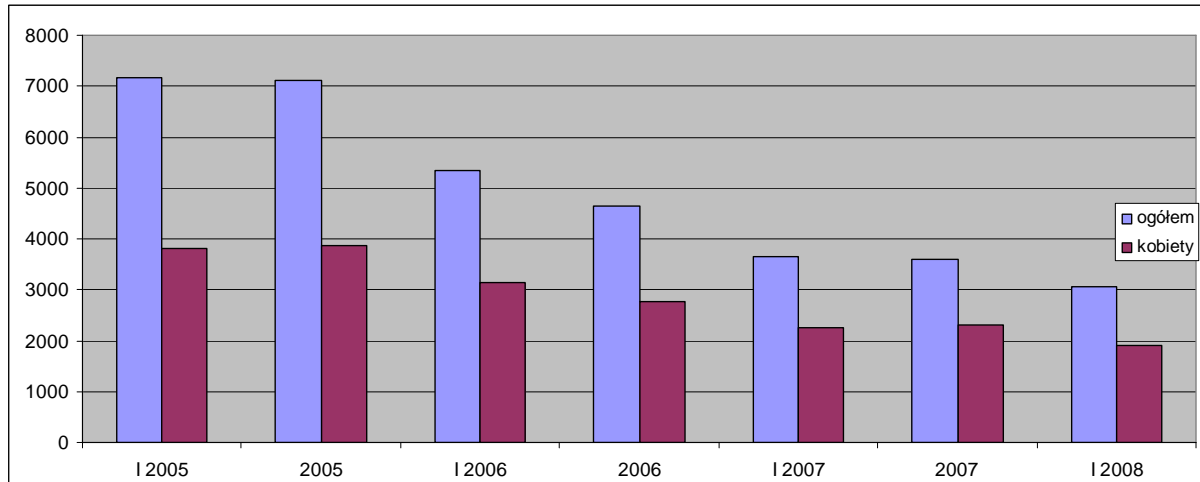
Tabela 2. Zmiany liczby bezrobotnych oraz bezrobotnych kobiet od 2005 w powiecie myśliborskim

	I 2005	2005	I 2006	2006	I 2007	2007	I 2008
ogółem	7164	7118	5342	4655	3643	3601	3063
kobiety	3803	3866	3136	2778	2246	2302	1909

*źródło: dane statystyczne PUP Myślibórz za lata 2005 - 2008

W I półroczu 2008 roku w powiecie myśliborskim było zarejestrowanych **3063** osób, z czego **1909** stanowiły kobiety. Odsetek kobiet w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób to nieco ponad **62%**. Kobiety w ponad połowie długotrwale bezrobotne. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych zmniejszyła się aż o **580** osób. Poniżej natomiast graficznie przedstawiono adekwatne dane od 2005r.:

Wykres 1. Zmiany liczby bezrobotnych oraz bezrobotnych kobiet od 2005 w powiecie myśliborskim

* Źródło dane statystyczne PUP Myślibórz

W strukturze bezrobotnych największy odsetek stanowią osoby z następujących grup zawodowych:

- Sprzedawcy i demonstratorzy,
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń,
- pracownicy pozostałych specjalności,
- pracownicy usług osobistych,
- górnicy i robotnicy budowlani,

Najmniejszy udział w strukturze bezrobotnych odnotowano wśród:

- kierowników dużych i średnich organizacji oraz kierownicy małych przedsiębiorstw,
- robotników zawodów precyzyjnych, ceramików, wytwórców wyrobów galanteryjnych, w poligrafii i pokrewnych
- sił zbrojnych,
- nauczycieli praktycznej nauki zawodu,
- specjalistów nauk fizycznych, matematycznych i technicznych
- pracowników obrotu pieniężnego.*

*wyszczególniono wg grup zawodowych elementarnych

Wśród bezrobotnych znajdują się osoby posiadające konkretny zawód (specjalność), jak również osoby bez zawodu. W I półroczu 2008r. było **2405** osób poszukujących pracy

w konkretnym zawodzie, a nieposiadających zawodu **588** osób. Liczba osób bezrobotnych w ostatnim roku zmniejszyła się aż o około **14 %** w stosunku do roku poprzedniego.

Ogółem w I półroczu 2008r. zgłoszonych zostało **1816** ofert pracy. Warto zaznaczyć, że zgłoszono tylko **85** ofert stricte w kategorii bez zawodu.

- **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy(grupa zawodowa nr 7)**

Grupa obejmująca **386** zawodów i specjalności. W I półroczu 2008 roku bezrobotnych wśród robotników przemysłowych i rzemieślników było **728**, z czego **220** to kobiety.

Tabela 3. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 7 wg zawodu:

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1	Szwaczka	77	75	26	80
2	Murarz	66	1	19	33
3	Ślusarz	62	1	20	29
4	Krawiec	48	48	10	1
5	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	46	0	12	4
6	Mechanik samochodów osobowych	28	0	10	2
7	Betoniarz, betoniarz – zbrojarz, zbrojarz	34	1	18	6
8	Obuwnik przemysłowy	28	27	13	0
9	Stolarz	32	2	1	70
10	Cukiernik	20	15	9	10

Jednakże są zawody, w których zgłaszane jest duże zapotrzebowanie, ale ilość zarejestrowanych osób bezrobotnych jest zbyt mała, by te potrzeby zaspokoić:

- **Pozostali elektromonterzy – 45 ofert**
- **Tapicer - 44 oferty pracy**
- **Spawacz ręczny gazowy - 11 ofert pracy.**

• **Technicy i inny średni personel (grupa zawodowa nr 3)**

W grupie techników i innego średniego personelu występuje **367** zawodów. W I półroczu 2008 roku bezrobotnych wśród tej grupy było **477** osób, z czego przeważająca część – **324** osób to kobiety.

Tabela 4. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 3 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1	Asystent ekonomiczny	116	100	47	1
2	Technik mechanik	43	3	9	0
3	Technik rolnik	42	29	11	0
4	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	27	23	7	0
5	Technik budownictwa	20	7	7	4
6	Pracownik administracyjny	27	25	3	53
7	Organizator agrobiznesu	22	14	0	0
8	Technik hodowca zwierząt	16	10	7	0
9	Organizator usług gastronomicznych	13	9	0	1
9	Laborant chemiczny	9	8	5	2
10	Księgowy	6	5	6	18
11	Handlowiec	5	4	1	0

Zgłoszone miejsca pracy w zawodach tej grupy w **znaczącej** ilości to ponadto:

- Przedstawiciel handlowy – **11** ofert,
- Kontroler jakości wyrobów (artykuły przemysłowe) – **8** ofert,
- Nauczyciel – instruktor praktycznej nauki zawodu – **8** ofert pracy,
- Asystent bankowości - **7** ofert,
- Opiekunka Środowiskowa – **5** ofert,
- Pracownik socjalny – **5** ofert pracy.

• **Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (grupa zawodowa nr 5)**

Zbiorowość ta składa się z **95** zawodów. W I półroczu 2008 roku wśród pracowników usług osobistych i sprzedawców było **466** osób bezrobotnych w tym **418** kobiety.

Tabela 5. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 5 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1	Sprzedawca	271	250	105	105
2	Kucharz	100	90	29	16
3	Fryzjer	23	20	5	3
4	Kucharz małej gastronomii	21	13	3	2
5	Kelner	14	12	9	11
6	Sanitariusz szpitalny	6	6	1	0
7	Kosmetyczka	5	5	0	0
8	Bufetowy – barman	4	4	2	7
9	Siostra PCK	3	3	3	0

Warto również wspomnieć, iż liczną liczbę ofert pracy zgłoszono w zawodach:

Pracownik ochrony mienia i osób – 7 ofert pracy oraz opiekunka dziecięca – 11 ofert.

- **Pracownicy przy pracach prostych (grupa zawodowa nr 9)**

Grupa ta liczy 95 zawody. W I półroczu 2008 roku bezrobotnych poszukujących pracy przy pracach prostych było 273 osób, z czego 178 to kobiety.

Tabela 6. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 9 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	49	38	20	95
2	Robotnik budowlany	35	2	8	47
3	Sprzątaczką	38	38	22	38
4	Robotnik gospodarczy	34	24	13	185
5	Pomoc kuchenna	17	17	5	17
6	Robotnik placowy	13	6	4	11
7	Salowa	11	11	3	9
8	Dozorca	10	6	4	2

9	Pakowacz	8	6	2	26
10	Kopacz	8	0	3	0
11	Robotnik pomocniczy przy hodowli zwierząt	5	5	3	0
12	Pomocniczy robotnik polowy	5	1	4	0
13	Robotnik drogowy	5	1	1	8

Nie można pominąć ofert pracy w zawodzie:

pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 24 oferty

- ***Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (grupa zawodowa nr 6)***

Ta grupa liczy **45** zawodów i specjalności. W I półroczu 2008 roku bezrobotnych wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków było zarejestrowanych **128** osób, w tym **84** to kobiety.

Tabela 7. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 6 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1	Robotnik leśny	21	7	10	2
2	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej	21	17	9	0
4	Rolnik pracujący na własne potrzeby	19	17	5	0
3	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	15	7	9	0
5	Drwal	7	0	4	4
6	Rolnik upraw polowych	7	6	2	0
7	Pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni	7	5	6	1

Większą ilość ofert oprócz robotnika leśnego pozyskano zawodzie **ogrodnik terenów zieleni** – **11** wolnych miejsc pracy.

• *Specjaliści (grupa zawodowa nr 2)*

W grupie specjalistów jest **452** zawodów i specjalności. W I półroczu 2008 roku bezrobotnych o najwyższych kwalifikacjach zawodowych zaliczanych do grupy specjalistów legitymujących się dyplomami najwyższych uczelni było **186** osób, z czego ponad połowa – **153** to kobiety.

Tabela 8. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 2 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1	Ekonomista	27	22	10	0
2	Specjalista administracji publicznej	11	11	3	5
3	Pedagog	9	8	0	1
4	Wychowawca w placówkach oświatowych	8	8	1	15
5	Położna	8	8	0	0
4	Socjolog	7	5	1	0
5	Pielęgniarka	6	6	0	0
6	Nauczyciel przedszkola	6	6	3	2
7	Pozostali specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania g. i. n.	5	3	0	0
8	Nauczyciel nauczania początkowego	4	4	2	0
9	Specjalista ochrony środowiska	3	3	0	1

Jednakże w grupie 2 częstokroć zgłasza się zapotrzebowanie w zawodach:

- Nauczyciel języka obcego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych – 10 ofert pracy,
- Pozostali specjaliści administracji publicznej – 5 ofert,
- Nauczyciel matematyki – 4 oferty,

- Nauczyciel przedmiotów zawodowych ekonomicznych i nauczyciel matematyki – po 3 oferty.
- *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (grupa zawodowa nr 8)*

Pośród **400** zawodów i specjalności w I półroczu 2008 roku zarejestrowanych bezrobotnych wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń było **126** osób, z czego **50** to kobiety.

Tabela 9. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 8 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1	Kierowca ciągnika rolniczego	22	0	9	0
2	Operator urządzeń do obróbki drewna	18	14	12	40
3	Kierowca samochodu osobowego	13	0	2	6
4	Kierowca samochodu ciężarowego	10	0	2	39
5	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	9	6	3	5
6	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	8	8	4	0

Duża liczba wolnych miejsc pracy jest odnotowywana w zawodach:

- Monter mebli – 15 ofert,
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie – 12 miejsc pracy,
- Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek – 7 ofert pracy,
- Kierowca autobusu – 6,
- Kierowca wózków jezdniowych – 4 ofert.

- **Pracownicy biurowi (grupa zawodowa nr 4)**

W grupie pracowników biurowych występuje **64** zawodów i specjalności. W I półroczu 2008r. roku zarejestrowanych bezrobotnych w tej grupie było **79** osób, z czego **66** to kobiety.

Tabela 10. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 4 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1	Pracownik biurowy	27	27	17	96
2	Magazynier	11	7	6	8
3	Kasjer handlowy	8	8	1	2
4	Asystent rachunkowości	6	6	4	0
5	Telefonistka	5	5	2	0
6	Recepcjonista	4	4	1	4

- **Siłły zbrojne (grupa zawodowa nr 0)**

W grupie tej klasyfikowani są żołnierze zawodowi służby stałej i kontraktowej oraz żołnierze zasadniczej i nadterminowej służby wojskowej. Bezrobotnych żołnierzy zasadniczej służby wojskowej w I półroczu 2008r. było **6** osób w grupie **4** zawodów i specjalności. Ofert pracy w tej grupie nie zgłoszono.

- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (grupa zawodowa nr 1)**

Populacja ta składa się z **44** zawodów i specjalności. Na koniec 2007 roku w tej grupie zawodowej zarejestrowane były **3** osoby, w tym **1** kobieta . Zgłoszono **12** ofert pracy.

Tabela 11. Ilościowe ujęcie bezrobotnych oraz ofert pracy w grupie 1 wg zawodu

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni długotrwale	Liczba ofert pracy
1	kierownicy małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym	1	0	0	3
2	kierownik działu osobowego i działów pokrewnych	1	0	0	0
4	Dyrektor generalny	0	0	0	1
5	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej	0	0	0	3
2	kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym	0	0	0	2

III RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

O sytuacji poszczególnych grup zawodowych świadczy nie tylko liczba bezrobotnych, ale też liczba zgłoszonych ofert pracy mówiąca o zapotrzebowaniu na dany zawód lub specjalność. Zestawienie ofert pracy zgłaszanych do urzędów z bezrobotnymi zarejestrowanymi w określonym zawodzie, pozwala na stwierdzenie czy dany zawód charakteryzuje się nadwyżką bezrobotnych czy deficytem rąk do pracy.

Niedostosowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy powoduje powstawanie zawodów, na które jest większe lub mniejsze zapotrzebowanie ze strony pracodawców tzw.

- **zawodów „nadwyżkowych”**, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz poszukujących pracy jest wyższa niż zgłaszane zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci proponowanych miejsc pracy/ofert pracy oraz
- **zawodów „deficytowych”**, w których liczba bezrobotnych i poszukujących pracy nie zaspakaja potrzeb pracodawców, tzn. występuje przewaga ofert pracy nad możliwością zatrudnienia pracownika z odpowiednimi kwalifikacjami.

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych oparto o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów ($W_{n,l}^k$).

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Nadal jednak niepokoi grupa osób nie posiadających zawodu wyuczonego 588 osoby.

Stanowi to niemal 19,2% ogółu bezrobotnych. Nie ulega wątpliwości, że jest to wartość niemała. Nie mniej jednak generuje dużą część osób z wykształceniem średnim ogólnym i absolwentów liceum profilowanych. Ci młodzi ludzie często podejmują naukę w szkołach wyższych i policealnych w systemie zaocznym, a w trakcie zarejestrowania w PUP podejmują staże, które w swoim założeniu mają im dać możliwość praktycznego zastosowania wiedzy ze studiów.

Tabela 12. Ranking zawodów nadwyżkowych w powiecie myśliborskim na w I półroczu 2008r.

Lp	Kod	Nazwa	Wskaźnik
1	0	Bez zawodu	0,0156
2	131201	Kierownik małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym,	0,0323
3	214203	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,0385
4	222108	Specjalista ochrony środowiska	0,0455
5	223906	Promotor zdrowia	0,0851
6	232101	Nauczyciel biologii	0,1
7	232108	Nauczyciel języka obcego	0,125
8	232109	Nauczyciel języka polskiego	0,1333
9	232110	Nauczyciel matematyki	0,1507
10	232123	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,1667
11	233201	Nauczyciel przedszkola	0,1667
12	235907	Pedagog szkolny	0,1667
13	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,2
14	235990	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2143
15	241204	Specjalista do spraw finansów [analityk finansowy]	0,2222
16	241205	Specjalista do spraw rachunkowości	0,2222
17	241912	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,2308
18	244104	Pedagog	0,2308
19	247901	Specjalista administracji publicznej	0,2353
20	247990	Pozostali specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,25
21	311101	Laborant chemiczny	0,25
22	311204	Technik budownictwa	0,25
23	311911	Technik technologii drewna	0,2857
24	312102	Technik informatyk	0,2857
25	315206	Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	0,2909
26	315208	Kontroler produkcji	0,3125
27	322402	Technik fizjoterapii	0,3333
28	341403	Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	0,3333
29	341503	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	0,3333
30	341601	Zaopatrzeniowiec	0,3824

Tabela 13. Ranking zawodów deficytowych w powiecie myśliborskim na w I półroczu 2008r.

Lp	Kod	Nazwa	Wskaźnik
1	933104	Robotnik magazynowy	45
2	933102	Ładowacz	24
3	932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	14
4	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	12
5	932103	Pakowacz	11
6	931301	Robotnik budowlany	10
7	931203	Robotnik drogowy	9,25
8	916201	Robotnik placowy	9
9	915204	Portier	7,3846
10	915202	Dozorca	7
11	914103	Robotnik gospodarczy	6
12	913303	Prasowaczka [ręczna]	6
13	913207	Sprzątaczką	6
14	913206	Salowa	5,5
15	913204	Pomoc kuchenna	5,4286
16	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	5
17	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	5
18	832201	Kierowca autobusu	5
19	832101	Kierowca samochodu osobowego	4,3333
20	829190	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	4
21	827590	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni	4
22	824190	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	3,6667
23	821107	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	3,6667
24	814190	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	3,5185
25	814101	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	3,5
26	743703	Tapicer meblowy	3,3333
27	743702	Tapicer	3
28	743604	Szwaczka	3
29	743304	Krawiec	3
30	742306	Tartacznik	3

Tabela 14. Zawody zrównoważone w powiecie myśliborskim w I półroczu 2008r.

Lp	Kod	Nazwa	Wskaźnik
1	515908	Strażnik miejski	1
2	522107	Sprzedawca	1
3	612990	Pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1
4	621201	Ogrodnik terenów zieleni	1
5	631101	Drwal	1
6	631102	Robotnik leśny	1
7	712102	Murarz	1
8	712201	Betoniarz	1
9	712204	Zbrojarz	1
10	712301	Cieśla	1
11	712401	Brukarz	1
12	712501	Meliorant	1
13	713101	Dekarz	1
14	713501	Monter/składacz okien	1
15	713604	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	1
15	713901	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	1
16	714101	Malarz budowlany	1

IV ANALIZA RANKINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Tabele rozdziału III przedstawiają ranking zawodów nadwyżkowych, deficytowych i zrównoważonych myśliborskiego rynku pracy.

W grupie zawodów nadwyżkowych najwyższy wskaźnik dotyczy kategorii **bez zawodu**. Tak wysoki wskaźnik nadwyżki wynika z dużej ilości osób bez kwalifikacji zawodowych, ale głównie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym lub po liceum profilowanym. A dla takich osób oferty pracy nie są zgłaszane. Zauważalną staje się tendencja, iż coraz częściej osoby bezrobotne z konkretnym wykształceniem, często dobrym, wyższym rejestrując się w urzędzie pracy napotykają na problem ze znalezieniem pracy w swoim wyuczonym zawodzie. Stąd wysokie miejsca w rankingu trzydziestu zawodów nadwyżkowych przypisane są takim specjalnościom, jak: **kierownik małego przedsiębiorstwa w przemyśle przetwórczym, inżynier budownictwa, specjalista ochrony środowiska, promotor zdrowia, zawody nauczycielskie, pedagodzy, wychowawcy w placówkach oświatowo – wychowawczych i opiekuńczych , specjaliści finansów, księgowości, handlu, marketingu i administracji**. Przeróżające to, ale aż nie sposób nie dojść do wniosków, iż kierunki kształcenia w szkołach wyższych nie odpowiadają na aktualne potrzeby rynku pracy. Chociaż z drugiej strony już w szkołach stricte przygotowujących do studiowania brakuje specjalistów doradztwa zawodowego, którzy uzmysłowiliby młodzieży główne problemy lokalnego rynku pracy.

Problemy ze znalezieniem odpowiedniego zatrudnienia mają też technicy wielu specjalizacji w branżach: budowlanej, informatycznej, produkcyjnej, przemysłu drzewnego i sektorze gastronomicznym. Tu potrzeba osób z wyższym wykształceniem (informatyk, nauczyciel informatyki) lub osób z doświadczeniem zawodowym – fachowców (w zawodzie pracownik produkcji drzewnej lub kucharz), a nie ze średnim wykształceniem.

W grupie zawodów deficytowych w rankingu przodują: **1. Robotnik magazynowy, 2. Ładowacz, 3. Robotnik przy pracach prostych w przemyśle**. Są to stanowiska w sektorze przemysłu i produkcji. W I półroczu 2008r. to takie właśnie przedsiębiorstwa najczęściej zgłaszają oferty pracy dla pracowników niższego szczebla. Pracodawcy napotykają na ogromne trudności związane z pozyskaniem nowych pracowników.

Powodem tego są: niskie wynagrodzenia, migracja zarobkowa do krajów EOG, nadal palący problem „szarej strefy” na rynku pracy. Ale z drugiej strony są to oferty dla osób, które nie mają kwalifikacji zawodowych ani doświadczenia, ale borykają się z szeregiem problemów natury mentalnej (pochodzą ze środowisk wiejskich, są mało mobilne, często zagrożone wykluczeniem społecznym, cierpią na długotrwałe bezrobocie).

Dalej plasują się takie zawody jak: **robotnik budowlany, drogowy, placowy, kierowcy, operatorzy wózków jezdniowych.**

Permanentny wzrost ofert pracy jest odwrotnie proporcjonalny do liczby osób zarejestrowanych w PUP w Myśliborzu. Największą grupą bezrobotnych i tak jest grupa bez zawodu, tj., 588 osób. Tym osobom w większości przedstawiane są oferty pracy subsydiowanej.

V WNIOSKI

Ciągłe zmiany zachodzące na rynku pracy, pojawianie się nowych zawodów, a przede wszystkim rozwój techniki i informatyzacji, wymagają od osób starających się o pracę ciągle to nowych umiejętności i ciągłego dokształcania się. Zachodzi konieczność odpowiedniego doboru i dopasowania rodzaju kierunków kształcenia w szkołach do tych zawodów, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy. Celem jest dążenie do kształcenia głównie w tych zawodach, które są (lub będą) potrzebne na rynku pracy.

Aby określić listę takich zawodów tworzy się w Polsce Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych. Monitoring ten jest procesem obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, formułowania ocen, wniosków i ostrzeżeń dla systemu kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych. Dokonujące się zmiany na rynku pracy wymuszają konieczność uczenia się przez całe życie. Człowiek nie jest w stanie zdobyć w szkole całej wiedzy i wszystkich umiejętności niezbędnych w pracy, a postęp w technice, technologii wytwarzania i organizacji pracy, wymagają ciągłego odnawiania wiedzy i kwalifikacji zawodowych.

Szkoły ponadgimnazjalne wypuszczają na lokalny rynek pracy osoby posiadające zawody: technik handlowiec, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik agrobiznesu, murarz, monter instalacji gazowych, ślusarz mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik, elektryk, piekarz, stolarz, krawiec, technik budownictwa,

sprzedawca, kucharz małej gastronomii, fryzjer, mechanik-monter urządzeń i maszyn, cukiernik, monter-elektronik, technik mechanik, technik administracji, organizator usług gastronomicznych, monter urządzeń i instalacji sanitarnych, spedytor, organizator obsługi turystycznej, opiekunka środowiskowa, technik informatyk, organizator usług gastronomicznych.

Są to profesje, w których wymagane jest przede wszystkim doświadczenie zawodowe. Sam dyplom ukończenia tych kierunków jest niewystarczający, by otrzymać dobrą pracę.

Duża liczba absolwentów opuszcza szkołę średnią nie uzyskawszy żadnego zawodu (licea ogólnokształcące, profilowane). Osoby te najczęściej podejmują naukę w szkołach wyższych, pozostałe znajdują pracę na lokalnym rynku pracy lub szukają wsparcia ze strony PUP w Myśliborzu.

Analizując strukturę zawodową osób uczących się i absolwentów według poziomu wykształcenia w latach 2006- 2008 można stwierdzić, iż najbardziej popularnym kierunkiem kształcenia w powiecie myśliborskim jest kierunek dający wykształcenie średnie ogólnokształcące i profilowane. Natomiast najliczniejszą grupą, która pozostaje w rejestrach urzędu pracy są absolwenci szkół zasadniczych zawodowych.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Myśliborzu w I półroczu 2008r. zostało zgłoszonych 1816 ofert pracy. W porównaniu z I półroczem 2007r. nastąpił nieznaczny spadek ofert pracy. Pracodawcy coraz częściej korzystają z usług agencji zatrudnienia, agencji pracy tymczasowej lub rekrutują poprzez wewnętrzne działy rekrutacji w firmach. Na podstawie analizy zgłoszenia wolnego miejsca zatrudnienia, można określić, jakie są oczekiwania pracodawców wobec przyszłych pracowników i co w zamian za to są w stanie zaproponować. Podczas zgłoszenia takiej oferty pracy, pracodawcy jednocześnie określają wymagania wobec potencjalnych pracowników. Na stanowiska związane z pracą biurową pracodawcy zazwyczaj potrzebują osób posiadających: wykształcenie wyższe, znajomość języka obcego, znajomość obsługi komputera, doświadczenie zawodowe, dyspozycyjność. Pracodawcy poszukujący pracowników do pracy fizycznej wymagają przede wszystkim wykształcenia zawodowego lub średniego kierunkowego, uprawnień o ile są one potrzebne do wykonywania zawodu, doświadczenia zawodowego, dyspozycyjności.

Duża część ofert to oferty w ramach stażu, a nieco mniej to oferty w ramach przygotowania zawodowego. Wielu pracodawców korzysta z możliwości, jakie daje urząd i chętnie przyjmuje do firmy osoby na staż lub przygotowanie zawodowe. Z tego wynika, iż

pracodawcy preferują osoby młode zaraz po szkole i korzystają z możliwości przygotowania ich do pracy we własnej firmie. Należy również zaznaczyć, że te formy zatrudnienia są w całości dotowane przez urząd pracy i przez to, aż tak bardzo atrakcyjne z punktu widzenia pracodawcy. Stąd też tak wiele ofert pracy w zawodach: robotnik gospodarczy, pracownik administracyjny oraz pracownik biurowy. Zgłaszając tego typu zapotrzebowanie pracodawca nie ma większych wymagań wobec osoby, którą chce przyjąć na staż lub przygotowanie zawodowe. Kiedy osoba kierowana jest do pracy w ramach wymienionych wyżej form aktywizacji zawodowej, ma dopiero nauczyć się zawodu i uzyskać umiejętności do jego wykonywania.

Porównując jednak kwalifikacje absolwentów szkół ponadgimnazjalnych powiatu myśliborskiego z faktycznym zapotrzebowaniem lokalnych pracodawców można stwierdzić, iż nie w pełni się one pokrywają. Na podstawie ofert pracy zgłaszanych w PUP w Myśliborzu wiemy, że do pracy poszukiwane są głównie osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe i praktykę zawodową. Należą do nich między innymi: murarz, sprzedawca, tapicer, stolarz, kucharz i ślusarz. Niestety szkoły w powiecie myśliborskim w niektórych z w/w zawodach wypuszczają, co roku zbyt mało absolwentów, a w innych nie kształcą w ogóle.

Pracodawcy w powiecie myśliborskim swoim potencjalnym pracownikom stawiają wysokie wymagania, a nie idzie za tym godziwa pensja. Niestety duża część osób bezrobotnych nie potrafi sprostać tym wymaganiom z powodu zbyt niskich kwalifikacji i braku doświadczenia zawodowego. Sytuacja taka sprawia, iż znaczna część bezrobotnych pozostaje bez pracy i niestety nie ma większych szans uzyskać jej na lokalnym rynku pracy. Rozwój technologii i informatyzacji sprawia, iż osobom o niskich kwalifikacjach, coraz trudniej będzie odnaleźć się na rynku pracy i spełnić wymagania pracodawców. Aby zapobiec takiej sytuacji PUP w Myśliborzu stara się dokształcać osoby bezrobotne korzystając z różnych form, do których możemy zaliczyć staże, przygotowanie zawodowe i różnego rodzaju szkolenia.